

Medicína je detektivka, říkával profesor Jiří Kvasnička

22.7.2024 - | Nemocnice Pardubického kraje

Z techniky na medicínu

Cesta Jiřího Kvasničky k medicíně vedla oklikou. Protože pocházel z rodiny důstojníka, který měl špatný kádrový profil, mohl jít po gymnáziu studovat jen na České vysoké učení technické, kam se hlásilo velmi málo studentů. Po roce se ale rozhodl zkusit medicínu. „*Tenkrát jsem obeslal všechny medicínské fakulty v Československu a odpověděli mi jen z Košic a Olomouce, kam jsem nakonec nastoupil,*“ vzpomínal Kvasnička v jednom z rozhovorů. Po promoci začal pracovat jako sekundární lékař na chirurgickém oddělení v Novém Bydžově, kde poprvé zakusil praktickou medicínu.

Práce na Interní klinice v Hradci Králové

Mladý lékař přešel v roce 1960 do Hradce Králové na I. Interní kliniku, kde se postupně vypracoval na přednostu a zůstal tam až do roku 2000. „*To už mi bylo 65 a na tamní klinice se přísně dodržovalo pravidlo, že přednosta odchází právě v 65 letech, a tak jsem začal přemýšlet o dalším kroku,*“ vysvětlil svůj odchod Kvasnička. O další práci nemusel přemýšlet dlouho, dostal nabídku tehdejšího ředitele Pardubické nemocnice Jana Feřteka, aby se stal prvním přednostou nově zakládané Interní kliniky.

Budování Interní kliniky v Pardubické nemocnici

V roce 2003 převzal Jiří Kvasnička vedení Interní kliniky Pardubické nemocnice: „*Na klinice se začaly ve větší míře provádět různé invazivní zákroky na srdci, bylo to nadšení a lidé tady byli hodně motivovaní. Díky tomu všemu zde vzniklo velice dobré interní oddělení,*“ vzpomínal. Pod jeho vedením se klinika proměnila v komplexní kardiologické centrum, schopné konkurovat i Hradci Králové. „*Kardiologie se tu zvedla opravdu hodně,*“ říkal s hrdostí.

Doktor Q

Touto přezdívkou říkali Jiřímu Kvasničkovi jeho spolupracovníci právě v Hradci Králové. Prozradil to jeden z nejlepších českých kardiologů, **bývalý prezident České kardiologické společnosti a současný šéfredaktor časopisu Cor et Vasa profesor Michael Aschermann**. V článku k 80. narozeninám svého lékařského kolegy připomenul některé nezapomenutelné milníky jeho Kvasničkovy kariéry. Zmínil i několik jeho zahraničních pobytů, například jeho působení v kardiologickém středisku v Sully Hospital ve Walesu na břehu Atlantiku. „*To bylo v roce 1967, kde byl úspěšnější u katetrizačního stolu než na moři. Často vypravovaná je jeho historka o malé plachetnici převrácené před očima desítek pacientů, pozorně sledujících snahu dr. Q a dalších dvou mužů vydržet do příjezdu záchranného člunu ve studeném březnovém moři.*“ Každopádně, jak profesor Aschermann napsal, být v roce 1967 rok v Británii bylo darem dnes těžko představitelné hodnoty.

Medicína jako detektivka

Profesor Kvasnička vždy vnímal medicínu jako napínavou a nikdy nekončící detektivku. „*Přišel ke mně například pacient, který byl předtím třikrát vyšetřen lékaři jiných oddělení pro bolesti dolní čelisti. Teprve u nás jsme zjistili, že jeho potíže mají srdeční původ,*“ vzpomínal a dodal, že když je lékař dobrým internistou, neprošvihne onemocnění ledvin nebo plic a dalších orgánů, i když je

specialistou v kardiologii. Tento přístup k diagnostice a léčbě ho odlišoval a inspiroval mnoho jeho kolegů a studentů.

Skvělý kolega i pedagog

Tak o něm mluví jeho nástupce, přednosta Interní kliniky Petr Vojtíšek: *„Já na pana profesora vzpomínám hlavně jako na staršího zkušenějšího kolegu, který měl velmi široké vzdělání a rozhled nejen v kardiologii, ale v celé interně.“*

Docent Vojtíšek poznal profesora Kvasničku v roce 1987 na I. interní klinice v Hradci Králové, kde byl školitelem při jeho disertační práci: *„Měl jsem velké štěstí, protože mi vymyslel výborné téma, které tehdy bylo nové a atraktivní. Týkalo se neinvazivní metody vyšetřování pacientů s poruchami srdečního rytmu, takže to byla i pro odbornou veřejnost úplná novinka.“* Stávající přednosta zdůraznil, že Kvasnička byl velmi dobrý pedagog a váží si toho, že se může po odborné stránce počítat mezi jeho žáky.

Vlídny doktor

Jiří Kvasnička si zakládal na lidském přístupu k pacientům a dobrých vztazích se spolupracovníky. *„Možná se změnila doba i společnost, ale dobrý doktor by přístup k pacientům měnit neměl. Stále by měl být vlídny,“* řekl v rozhovoru k 20. výročí Interní kliniky Pardubické nemocnice a dodal: *„Už se nestává, že by si lékař sedl k pacientovi, držel ho za ruku a přemýšlel, jaká léčba by pro něj byla nejlepší. Ale málo platné, přístroje berou z našeho oboru trochu toho humánního.“*

Vzdělání je balast

Balast totiž není jen přítěž, profesor Kvasnička slovo použil v jeho dalším významu: *„Široké vzdělání je balast. Dříve lodě, než vypluly, musely být naplněny balastem, tedy kamením, aby se nepotopily. Vzdělání je to, co drží člověka nad vodou,“* zdůrazňoval. A učil své následovníky, že odborná zdatnost a široké vzdělání nejen v medicíně jsou základ, ale dobrý doktor musí být i empatický a lidský.

<https://www.nempk.cz/novinky/medicina-je-detektivka-rikaval-profesor-jiri-kvasnicka>